

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVIII KONFERENCIJA

Vilnius, 2026 m. gegužės 8 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF
mokslo specialistė Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2026

Mokslo komitetas:

dr. Mindaugas Kvietkauskas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Lina Malinauskienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
dr. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
dokt. Ignas Karnas
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
jaun. asist. dr. Andrius Žučenka
jaun. asist. Ieva Kubiliūtė
prof. dr. Pranas Šerpytis

lekt. Artūras Mackevičius
asist. dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirklauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
prof. dr. Kristina Ryliškienė
asist. dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
gyd. rez. Kristina Lialytė
gyd. rez. Viktorija Mickevičiūtė
asist. dr. Dalia Krivaitienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
lekt. Mykolas Udrys
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
vyr. lekt. dr. Andrius Bleizgys
gyd. rez. Dominykas Budrys
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dokt. gyd. rez. Ugnė Mickevičiūtė
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigita Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Austėja Zubauskaitė
Giedrė Zdanavičiūtė
Arshia Tabassum Abdul Rahman
Ieva Jankūnaitė
Gabija Balčiūnaitė
Gabrielė Gudelytė
Marija Šarnauskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gabrielė Jurytė
Kornelija Klinskaitė
Nursat Gazizov
Sofija Šestak
Mindaugas Smetaninas
Deimantė Šerniūtė
Eva Kriaučiūnaitė
Edas Leščinskis
Agata Bruzgul
Erika Vaitkutė
Ugnė Mickutė

Gabija Mūraitė
Augustė Melaikaitė
Artemij Morozov
Raminta Kastecakaitė
Gustė Šuliauskaitė
Karolina Karneckaitė
Eglė Žulpaitė
Sylvia Rogoža
Gabrielė Jonauskaitė
Agnė Vasiulytė
Rūta Uksaitė
Roman Blinov
Marija Sarafinaitė
Eglė Valčiukaitė
Paulė Kergytė
Milda Černytė
Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Greta Ramonaitė

Silvija Černiauskaitė
Danial Heidar
Edgaras Zaboras
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Achila Kasandra Lunkė
Meda Petrylaitė
Ernestas Gulbickis
Radvilė Kadytė
Julija Šnipaitytė
Smiltė Vaišvilaitė
Evelina Dakševičiūtė
Alicija Šavareikaitė
Elinga Inčirauskaitė
Milda Eleonora Griciūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2026

© Vilniaus universitetas, 2026

BESIGYDANČIŲ PSICHIATRIJOS STACIONARE TEISIŲ IR PAREIGŲ UŽTIKRINIMO ETIKOS PROBLEMOS IŠ SLAUGYTOJŲ PERSPEKTYVOS

Autorė. Laura ROLIČIŪTĖ, IV kursas.

Vadovė. Lekt. Marija SKVARČEVSKAJA, Akušerijos ir slaugos katedra, Sveikatos mokslų institutas.

Tikslas. Nustatyti slaugytojų požiūrį į etines problemas, susijusias su besigydančių psichiatrijos stacionare pacientų teisių ir pareigų užtikrinimu.

Metodai. Pasirinktas kokybinis tyrimas, naudojant pusiau struktūruotą klausimyną. Interviu klausimai buvo sudaryti autorės, remiantis mokslinės literatūros apžvalga bei suskirstyti į 6 kategorijas. Tyrimas atliktas 2025 vasario mėnesį, gavus Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Mokslinių tyrimų etikos komiteto pritarimą bei Lietuvos ligoninės leidimą. Tyrimo imtis – 10 slaugytojų, duomenys rinkti iki prisotinimo.

Rezultatai. Pagrindiniai aspektai bendravime su pacientu atskleidė, jog kaip vyks bendravimas skiriasi tiek nuo paciento, tiek nuo slaugytojo darbo patirties stacionare. Dauguma slaugytojų teigė, jog pradėjus dirbti stacionare jų požiūris ir bendravimas buvo naivesnis bei jausmingesnis, tačiau įgavus ilgesnę darbo patirtį atsirado skeptiškumas bei apatija. Be to, daugelis nurodė, kaip daugiausiai iššūkių keliančius elgesio ypatumus, pacientų agresyvų elgesį ir kritikos stoką savo būklei. Slaugytojai įvardijo situacijas, kuriose pacientų teisės gali būti labiausiai pažeidžiamos – sujaudinta paciento būklė, priverstinė hospitalizacija, asmeninių daiktų konfiskavimas tam tikram laikui. Tyrimo dalyviai vienareikšmiškai atsakė, jog teisės aktų, reglamentuojančių šias sferas, vykdymas yra apsunkintas etikos normų ir principų, tačiau tai pateisino tuo, jog psichikos sveikatos slauga yra specifinė sritis. Dalis slaugytojų pasakojo, kad jautė terapinio ryšio susilpnėjimą, kaltę bei stresą taikant fizinį suvaržymą, kita dalis fizinį suvaržymą mato, kaip vieną iš priemonių, padedančių suvaldyti agresyvius ar psichomotoriškai sujaudintus pacientus. Visi apklausti slaugytojai teigė, jog pacientų ir aplinkinių saugumas yra prioritetas. Kalbant apie teisės aktų bei asmeninių etikos įsitikinimų nesutapimus išryškėjo, kad, kai kurie slaugytojai nepritaria vienam ar kitam fizinio suvaržymo atvejui, tačiau vis vien renkasi vykdyti gydytojo paskyrimus. Slaugytojai nurodė, kad priverstinės hospitalizacijos metu svarbu užtikrinti pacientų pasirinkimo laisvę, kad ir kokia maža ji būtų. Taip pat pabrėžė, kad pacientų užimtumas yra labai svarbi dienotvarkės dalis apsauganti pacientus nuo potencialių grėsmių.

Išvados. Dauguma slaugytojų etines problemas sprendžia pagal teisės aktus, nesvarbu ar tai kelia emocinį diskomfortą, kiti – etinių problemų savo profesinėje veikloje nemato. Slaugytojai dažniausiai sutiko, jog teisės aktai ir etinės normos yra suderinami esant priverstinei hospitalizacijai bei fizinio suvaržymo atvejais.

Raktažodžiai. Psichikos sveikatos slauga; etikos normos; priverstinė hospitalizacija; fizinis suvaržymas; pacientai; teisės ir pareigos.